

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. ОДЕСА)**

**СПІЛЬНІ ДІЇ ВІЙСЬКОВИХ
ФОРМУВАНЬ ДЕРЖАВИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

10-11 вересня 2014 року

м. Одеса

Новак Д.А. ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ВИСОКОТОЧНОЇ ЗБРОЇ ДАЛЬНЬОЇ ДПІ В ІНТЕРЕСАХ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	120
Олійник О.М., д.т.н., проф., Месенко О.П., Сакун О.В., к.б.н., с.н.с., Коритченко К.В., к.т.н., с.н.с. ЕЛЕКТРОРОЗРЯДНІ СИСТЕМИ МЕТАННЯ ДЛЯ ЗАХИСТУ БРОНЕОБ'ЄКТІВ.....	120
Остапова О.П. СПРОМОЖНІСТЬ ДО КОНКУРЕНЦІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ ПТРКІ АРТИЛЕРІЙСЬКИХ КР	126
Осіпов В.В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПІЛЬНИХ ДІЙ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ ДЕРЖАВИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ АТО.....	121
Пасько І.В., к.т.н., с.н.с., Мелешко О.М. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ БОЙОВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ АРТИЛЕРІЙСЬКИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЗА РАХУНОК АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ВОГНЕМ.....	127
Пилипчук В.П. ПРОБЛЕМИ РЕЧОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ ДЕРЖАВИ ПІД ЧАС АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ.....	128
Поповіченко О.В., к.військ.н., доц., Колчін Р.В., к.т.н., Левченко І.С. СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОСОБОВОГО СКЛАДУ МЕХАНІЗОВАНИХ І ТАНКОВИХ ПІДРОЗДІЛІВ.....	129
Ряшин В.В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ БЕЗПЕЧНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОЇ АВІАЦІЙНОЇ ТЕХНІКИ ПОЗА РЕСУРСНИМИ ОБМЕЖЕННЯМИ.....	131
Романенко Т.А., д.мед.н., доц., Чумаченко Т.О., д.мед.н., проф., Романенко В.Р., Талаласько О.К., Романенко О.Р. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИЕПІДЕМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ.....	132
Сакун А.В., к.б.н., с.н.с., Хілько Ю.В., Коритченко К.В., к.т.н., с.н.с. ДОСЛІДЖЕННЯ ГАЗОДЕТОНАЦІЙНОЇ УСТАНОВКИ ДЛЯ МЕТАННЯ.....	134
Сальнікова О.Ф., к.т.н., Вожова З.П., к.т.н. доц. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБОРОННО-ПРОМИСЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ ПРОВІДНИХ КРАЇН СВІТУ.....	135
Сафронов О.В., д.т.н., проф., Капосльоз Г.В., к.психол.н., с.н.с., Мельниченко О.С. ДОСВІД СТВОРЕННЯ ЗРАЗКІВ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ В СРСР.....	136

застосування комплексів обладнання літальних апаратів; відсутність єдиної інформаційної системи для ВАТ, що експлуатується за технічним станом.

До перспективних шляхів вирішення викладених проблемних питань можна віднести: створення оптимальної параметричної системи управління технічним станом бортового обладнання літальних апаратів (ЛА) та єдиної інформаційної системи для ВАТ, що експлуатується за технічним станом.

Першочерговими кроками для підтримання рівня надійності АТ є: повна заміна неспадних елементів виробів АТ на нові при виконанні відновних робіт та військовому ремонті; створення необхідного обмінного фонду, запасних частин та пристосувань; оснащення сучасними лабораторіями технічного діагностування для оцінювання поточного технічного стану АТ; відновлення ремонтної документації та кваліфікації фахівців з військового ремонту; прогнозування технічного стану АТ за новітніми методиками.

Романенко Т.А., д.мед.н., доц.

Чумаченко Т.О., д.мед.н., проф.

Романенко В.Р.

Талалаєнко О.К.

Романенко О.Р.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИЕПІДЕМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ

У сучасний період все більшої актуальності набуває вивчення і розробка протиепідемічного забезпечення при виникненні екстремальних ситуацій. До різноманітних причин, що викликають екстремальні ситуації, відносяться природні (метеорологічні, телуричні, тектонічні), виробничі (з виділенням руйнівної хімічної, фізичної, радіаційної, механічної енергії), екологічні (пов'язані із забрудненням навколишнього середовища, глобальною зміною клімату). Велике значення мають соціальні причини – війни, масові міграції населення.

В районах проведення військових дій і в місцях тимчасового розселення евакуйованого населення може виникнути складна санітарно-гігієнічна та епідеміологічна ситуація, зумовлена труднощами організації якісного водопостачання, харчування, розселення, недотриманням санітарно-гігієнічних вимог. Це сприяє виникненню та поширенню серед населення і особового складу військових формувань інфекційних хвороб з розвитком епідемій, втратою боєздатності, соціальними збитками. Під час стихійного лиха можуть активізуватися природні осередки високо контагіозних інфекцій (сибірка, чума, холера та ін.).

В Україні існують активно діючі природні осередки багатьох небезпечних інфекцій – лептоспірозу (у всіх областях), туляремії (у 23 областях), сибірки (в 16 областях), Ку-лихоманки (в 9 областях), кліщового енцефаліту (у 8 областях), геморагічної лихоманки з нирковим синдромом (у 10 областях), лихоманки Західного Нілу (у 7 областях), Каліфорнійського енцефаліту (у 7 областях). Є епідеміологічні свідчення про необхідність вивчення нозоареала псевдотуберкульозу, лістеріозу та інших природно-осередкових інфекцій. Як свідчить практика, особливо небезпечною під час природних чи техногенних катастроф може бути сибірка. У нашій країні є понад 10 тисяч місць, ґрунти яких забруднені цими збудниками. Вони являють собою постійну загрозу захворювання, а при виникненні стихійних лих можуть викликати епідемічні спалахи або епізоотії.

У сучасних умовах «розквіт» тероризму, що відбувається в окремих державах і релігійних угрупованнях, викликає загрозу застосування для досягнення своєї мети всіх видів зброї масового знищення. В свою чергу, розвиток біотехнологій, труднощі контролю над виробництвом і реалізацією біологічних агентів і токсинів, розгалужена мережа установ, що

розробляють мікроорганізми різних груп патогенності, збільшує можливості використання біологічної зброї в терористичних цілях.

Принцип дії біологічної зброї, як зброї масового знищення людей, полягає у використанні хвороботворних властивостей деяких мікроорганізмів і продуктів їх життєдіяльності. Потенційно вражаючі біологічні агенти мають високу інфекційну активність щодо передбачуваного об'єкта ураження, здатні викликати розвиток захворювання з вираженим клінічним ефектом, стійкі до умов зберігання та застосування. З урахуванням цих вимог біологічними вражаючими агентами можуть бути представники всіх відомих груп мікроорганізмів – близько 5000 бактерій, 850 вірусів, 10-15 видів грибів, а також заражені переносники, які в природних умовах сприяють збереженню цих агентів. Зараз найбільшу стурбованість викликають збудники сибірки і натуральної віспи.

Як відомо, більшість країн підписали Міжнародну конвенцію про заборону розробки, виробництва, накопичення запасів біологічної зброї та її утилізації. Однак, все ще існує небезпека використання цього виду зброї масового знищення. Величезне занепокоєння викликають численні повідомлення про створення нових бактеріальних засобів. В рамках різних програм проводились інтенсивні роботи по отриманню мутантних, рекомбінантних, генно-інженерних форм мікроорганізмів, призначених для використання як патогенних агентів біологічної зброї.

Особливу увагу також слід приділяти психологічним аспектам застосування біологічної зброї. Можливий психосоціальний вплив загрози біологічної війни (тривога і страх, захисні реакції проти тривоги і страху – відповідна агресивність і її логічне обґрунтування, заперечення небезпеки, дегуманізація). Також можливі психосоціальні наслідки застосування біологічної зброї – паніка, страх перед контактом з особами, постраждалими при атаці, перед змінами в організації суспільного життя, специфічні ураження внаслідок застосування біологічної зброї.

Патогенні агенти розповсюджують різними способами, але основним і найбільш ефективним є повітряно-пиловий. У разі бойового застосування біологічної зброї, шляхи проникнення збудника в організм людини можуть відрізнятися від природних шляхів передачі. Це прискорює розвиток інфекційного процесу (хвороби) і ускладнює його перебіг, ускладнює епідеміологічну діагностику, розшифрування ситуації, що сформувалася, і своєчасне проведення специфічних протиспідсмічних заходів щодо захисту особового складу військових формувань і населення території, що зазнали біологічної атаки. Біологічна зброя має високу ефективність, зумовлену здатністю в низьких дозах вражати організм в цілому та окремі його системи продуктами метаболізму, більшість з яких є найбільш токсичними з усіх відомих органічних сполук. Висока стійкість патогенних агентів до умов навколишнього середовища дає можливість застосування їх в мізерних кількостях для зараження великих територій.

Ситуація, що сформувалась в сучасних умовах, значні політичні, соціальні та економічні зрушення (розширення міжнародних зв'язків, наукові досягнення в галузі біотехнології та молекулярної біології, біотероризм, загроза виникнення надзвичайних ситуацій техногенного або природного походження) вимагають удосконалення заходів з біологічної безпеки та системи медичної протидії біотероризму. На сучасному етапі ця проблема повинна розглядатися на рівні забезпечення національної безпеки України. Необхідна координація роботи з проведення протиепідемічних заходів, попередження епідемічних ускладнень, лабораторного контролю над об'єктами навколишнього середовища і дослідження підозрілих речовин невідомого походження.

Істотну роль у попередженні біотерористичних актів відіграє співпраця на міжнародному рівні: це і домовленість країн про підтримку ВООЗ з питань нагляду за інфекційною захворюваністю, і обмін інформацією про плани підготовки до надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків, та інтеграцією в єдину глобальну систему епідеміологічного нагляду.

Таким чином, раціональне та ефективне протиепідемічне забезпечення військових формувань дозволить зберегти епідемічне благополуччя військ і мирного населення і, тим самим, сприятиме забезпеченню безпеки держави.